

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE ŠT. 21/13

V Luxembourggu, 28. februarja 2013

Sodba v zadevi C-1/12
Ordem dos Técnicos Oficiais de Contas

Pravo Unije nasprotuje temu, da poklicna zbornica svojim članom naloži sistem obveznega usposabljanja, ki delno izključuje konkurenco in določa diskriminatorne pogoje v škodo svojih konkurentov.

Zaradi okoliščine, da je poklicna zbornica zakonsko zavezana vzpostaviti sistem obveznega usposabljanja, pravila, ki jih je sprejela ta poklicna zbornica, niso izvzeta s področja uporabe prava Unije.

Zbornica pooblaščenih računovodij (Ordem dos Técnicos Oficiais de Contas, v nadaljevanju: OTOC) je portugalska poklicna zbornica, ki ima značaj združenja, v katero morajo biti pooblaščeni računovodje obvezno včlanjeni. OTOC zastopa njihove poklicne interese in nadzoruje vse vidike, povezane z izvajanjem njihovih nalog.

Na Portugalskem morajo pooblaščeni računovodje na podlagi uredbe, ki jo je sprejela OTOC, pridobiti povprečno 35 kreditnih točk na leto za usposabljanje, ki ga izvaja OTOC ali ki ga je ta potrdila, v zadnjih dveh letih. Uredba o pridobivanju kreditnih točk¹, ki jo je prav tako sprejela OTOC, v ta namen določa dve vrsti usposabljanja. Na eni strani institucionalno usposabljanje (ki traja največ 16 ur), katerega namen je ozaveščati strokovnjake o zakonodajnih pobudah in spremembah ter etičnih in deontoloških vprašanjih. To usposabljanje lahko izvaja le OTOC. Vsak pooblaščen računovodja mora v okviru institucionalnega usposabljanja pridobiti 12 kreditnih točk na leto. Na drugi strani poklicno usposabljanje (ki traja najmanj 16 ur) sestoji iz lekcij in tematskih poglobljanj, povezanih s poklicem. To usposabljanje lahko izvaja ne samo OTOC ampak tudi drugi izvajalci, prijavljeni pri OTOC. Po plačilu pristojbine OTOC sprejme odločitev o odobritvi ali zavrnitvi prijave izvajalca usposabljanja in odločitev o potrditvi usposabljanja, ki ga predlagajo ti izvajalci.

Autoridade da Concorrência (organ, pristojen za varstvo konkurence) je z odločbo z dne 7. maja 2010 ugotovil, da se je s sprejetjem uredbe o pridobivanju kreditnih točk povzročilo izkrivljanje konkurence na trgu obveznega usposabljanja pooblaščenih računovodij na celotnem nacionalnem ozemlju in kršilo pravo Unije. OTOC je bila zato naložena denarna kazen. Ta trg naj bi bil tako umetno razdeljen, pri čemer je bila tretjina tega trga pridržana za OTOC (12 od skupaj 35 kreditnih točk), na drugem delu tega trga pa so bili določeni diskriminatorni pogoji v škodo konkurentov te poklicne zbornice.

OTOC je portugalskem sodišču predlagala razveljavitev te odločbe. V zvezi s tem Tribunal da Relação de Lisboa (pritožbeno sodišče v Lizboni), pri katerem je bila predložena pritožba, Sodišče sprašuje o uporabi konkurenčnega prava Unije za poklicne zbornice.

Sodišče je v sodbi, izrečeni na današnji dan, odločilo, prvič, da je treba uredbo, ki jo sprejme poklicna zbornica, kot je OTOC, šteti za sklep podjetniškega združenja v smislu konkurenčnega prava Unije². Poleg tega zaradi **okoliščine, da je poklicna zbornica, kot je OTOC, zakonsko zavezana vzpostaviti sistem usposabljanja, namenjenega njenim članom, pravila, ki jih je**

¹ Regulamento da Formação de Créditos, *Diário da República*, 2. serija, št. 133 z dne 12. julija 2007.

² Člen 101(1) prepoveduje vse sporazume med podjetji, sklepe podjetniških združenj in usklajena ravnanja, ki bi lahko prizadeli trgovino med državami članicami in katerih cilj oziroma posledica je preprečevanje, omejevanje in izkrivljanje konkurence na notranjem trgu.

sprejela ta poklicna zbornica, niso izvzeta s področja uporabe konkurenčnega prava Unije, saj so pripisana izključno tej zbornici. Poleg tega okoliščina, da ta pravila nimajo neposrednega učinka na gospodarsko dejavnost članov zadevne poklicne zbornice, ne vpliva na uporabo konkurenčnega prava Unije, saj se kršitev, očitana tej poklicni zbornici, nanaša na trg, na katerem ta sama opravlja gospodarsko dejavnost.

Drugič, Sodišče je razsodilo, da **uredba, ki jo je sprejela poklicna zbornica, s katero je vzpostavljen sistem obveznega usposabljanja** pooblaščenih računovodij, da bi se zagotovila kakovost njihovih storitev, **pomeni omejitev konkurence, ki je prepovedana na podlagi konkurenčnega prava Unije, če izključuje**, kar mora preveriti predložitveno sodišče, **konkurenco na precejšnjem delu upoštevnega trga v korist te poklicne zbornice in na drugem delu tega trga določa diskriminatorne pogoje v škodo konkurentov poklicne zbornice.**

Pri preučitvi učinkov na konkurenco bo moralo portugalsko sodišče najprej preučiti strukturo trga, da bi ugotovilo, ali je razlika med dvema vrstama usposabljanja ob upoštevanju njenega predmeta, trajanja in izvajalcev, ki jim je odobreno, da ju izvajajo, utemeljena. Glede njenega predmeta bi lahko dejavniki pokazali, da bi bilo mogoče ti vrsti usposabljanja vsaj delno šteti za zamenljivi (ni na primer izključeno, da je lahko razvoj zakonodaje predmet ne le institucionalnega usposabljanja ampak tudi poklicnega usposabljanja). Sodišče glede izvajalcev, ki jim je bilo odobreno izvajanje teh vrst usposabljanja, navaja, da je na podlagi zadnjenavedene uredbe OTOC pridržan nezanemarljiv del trga obveznega usposabljanja pooblaščenih računovodij. Glede njenega trajanja mora predložitveno sodišče preveriti, ali bi bilo drugim izvajalcem usposabljanja, ki bi želeli predlagati programe usposabljanja s krajšim trajanjem, to preprečeno storiti, kar bi vplivalo na običajno razmerje med ponudbo in povpraševanjem. Poleg tega bi moralo preučiti, ali bi lahko dejstvo, da morajo pooblaščenih računovodje obvezno pridobiti na leto vsaj 12 kreditnih točk v okviru institucionalnega usposabljanja – medtem ko za poklicno usposabljanje podobna zahteva ni določena - pomenilo tudi konkurenčno prednost za usposabljanja, ki jih izvaja OTOC.

Portugalsko sodišče mora nato preizkusiti pogoje za dostop izvajalcev, ki niso OTOC, do zadevnega trga, da bi ugotovilo, ali so različnim gospodarskim subjektom zagotovljene enake možnosti. Sodišče v zvezi s tem poudarja, da poklicna usposabljanja, ki jih izvaja OTOC, niso podvržena nobenemu postopku potrditve usposabljanja, nasprotno z drugimi izvajalci usposabljanja, pri čemer so pogoji, ki jih morajo ti izpolnjevati, v uredbi določeni nenatančno. OTOC si je pridržala pristojnost, da enostransko odloča o prijavi za izvajalca usposabljanja ali vlogah za potrditev usposabljanja, ne da bi bila ta pristojnost omejena, podrejena obveznostim ali nadzirana, kar bi lahko privedlo do tega, da bi s spodbujanjem svojih usposabljanj izkrivljala konkurenco. Poleg tega Sodišče poudarja, da bi lahko postopek potrditve usposabljanja, kot ga organizira OTOC, omejil ponudbo usposabljanj, ki jih predlagajo drugi izvajalci usposabljanja, ker zahteva, da je treba vlogo za potrditev vsakega predvidenega usposabljanja vložiti tri mesece pred začetkom usposabljanja, kar bi jih oviralo pri tem, da bi takoj ponudili aktualna usposabljanja.

Nazadnje je Sodišče poudarilo, da na eni strani te omejitve presegajo, kar je potrebno za zagotovitev kakovosti storitev pooblaščenih računovodij, in da, na drugi strani, niso zajete z izjemami, določenimi v Pogodbi.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki ne zavezuje Sodišča.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletni strani CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Posnetki z razglasitve sodbe so na spletnem mestu [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106